

Bedriftsdemokratinemndas protokoll

1/2014

Historisk arkiv

Dato: 11.02.2014

Vedtak ble truffet i følgende saker: BDN 12/2425 ESS Support Service AS. BDN 13/4009 Select Service Partner AS. BDN 13/3699 Vetco Gray Scandinavia AS. BDN 14/28 Würth Norge AS. BDN 13/3719 Hydal Aluminium Profiler AS. BDN 13/3577 Arcus-Gruppen Holding AS.

Protokoll 1/2014 fra møte i Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg 28. januar 2014

Følgende saker ble behandlet:

1. BDN 12/2415 ESS Support Services AS
2. BDN 13/4009 Select Service Partner AS
3. BDN 13/3699 Vetco Gray Scandinavia AS
4. BDN 14/28 Würth Norge AS
5. BDN 13/3719 Hydal Aluminium Profiler AS
6. BDN 13/3577 Arcus-Gruppen Holding AS

Tilstede i møtet:

- Gudmund Knudsen
- Gro Granden
- Halvor E. Sigurdsen

Siri Stangeland og Bodil Stueflaten møtte fra sekretariatet.
Møtet varte fra klokken 1000 – 1230.

6. BDN 13/3577 Arcus-Gruppen Holding AS

I brev 11. november 2013 søker de lokale fagforeningene i Arcus-Gruppen Holding AS og datterselskaper av dette (Norsk Nærings- og Nytelsesarbeiderforbund (NNN) ved Vin og Brennevinarbeidernes Fellesklubb, Funksjonærklubben i Arcus (Handel og Kontor) og Overordnede Funksjonærers Forening) om en konsernordning som innebærer at ansatte i Arcus-Gruppen Holding AS og datterselskaper av dette har stemmerett og er valgbare til styret i Arcus-Gruppen Holding AS, og at det innføres en ordning med gjennomgående styrerepresentasjon for ansattes representanter i styrene i Arcus-Gruppen Holding AS og datterselskapene Arcus-Gruppen AS og Vectura AS. Det søkes også om å opprettholde utvidet ansatterepresentasjon i Arcus-Gruppen AS i samsvar med aksjeloven § 6-4 tredje ledd, selv om vilkårene i aksjeloven § 6-4 ikke er til stede. I brev 28. november 2013 søker konsernet om en overgangsordning i Arcus-Gruppen AS og Vectura AS som innebærer supplering av styrerepresentanter, observatører og varamedlemmer inntil ordinære valg i Arcus-Gruppen AS og Vectura AS våren 2014.

Konsernordning i Arcus-Gruppen AS ble godkjent ved Bedriftsdemokratienemndas vedtak 15. april 2008. Søknaden innebærer at denne ordningen opprettholdes som en delkonsernordning.

Om konsernet

I konsernets kommentarer til søknaden framgår det at Arcus-Gruppen AS med underliggende selskaper er Norges største aktør innen produksjon og salg av vin og brennevin. Vectura AS er Norges største aktør for logistikk-løsninger for vin og brennevin.

Arcus-Gruppen AS og Vectura AS er 100 % eiet av Arcus-Gruppen Holding AS, som igjen er eid av Ratos AS (83,1 %), HOFF SA (9,9 %) og av ledelse/styremedlemmer (7,0 %).

Det er opplyst av konsernet at Arcus-Gruppen AS er det selskapet som har det strategiske og styringsmessige ansvaret for datterselskapenes forretningsområder i tillegg til at det utfører administrative funksjoner som regnskap, finans- og eiendomsforvaltning, IT, HR og kommunikasjon for datterselskapene.

Vectura AS er leverandør av logistikk-løsninger for drikkevarebransjen. Det er opplyst at hoveddelen av Vecturas omsetning (ca 70 %) kommer fra andre kunder enn Arcus-Gruppen AS og datterselskaper av dette. Selskapets tjenester omfatter blant annet innkjøp og innkjøpsløsninger, lagerdrift, transport, salg og informasjonslogistikk.

Søknaden fra fagforeningene

Bakgrunnen for søknaden om konsernordning i Arcus-Gruppen Holding AS er omfattende endringer i Arcuskonsernet, blant annet at Vectura AS, som tidligere var et selskap eid av Arcus-Gruppen AS, nå er eid av Arcus-Gruppen Holding AS. Mens Arcus-Gruppen AS tidligere var morselskapet for både Vectura AS og Arcus AS, er i følge søknaden morselskapet for begge selskapene nå Arcus-Gruppen Holding AS. Dette er bakgrunnen for at lokale fagforeninger ønsker ansatterepresentasjon også i dette selskapet.

Det er opplyst i søknaden fra de lokale fagforeningene at eier har gjennomgående styrerepresentasjon i styrene i Arcus-Gruppen Holding AS, Arcus-Gruppen AS og Vectura AS. Dette er bakgrunnen for at lokale fagforeninger søker om gjennomgående styrerepresentasjon også for de ansattes representanter i de samme styrene.

Før endringene i konsernstrukturen var det til sammen mer enn 400 ansatte i Arcus-Gruppen AS og datterselskaper av dette. Det har medført at de ansatte har hatt utvidet styrerepresentasjon i Arcus-Gruppen AS, jf. aksjeloven § 6-4 tredje ledd, selv om det bare er 42 ansatte i Arcus-Gruppen AS. Søknaden fra lokale fagforeninger innebærer at antallet ansatterepresentanter i Arcus-Gruppen AS opprettholdes i samsvar med dagens ordning selv om det nå samlet er færre enn 200 i Arcus-Gruppen AS og datterselskaper av dette.

Så lenge Vectura AS var datterselskap av Arcus-Gruppen AS, vurderte lokale fagforeninger det som ikke nødvendig med styrerepresentasjon i Arcus-Gruppen Holding AS. I søknaden vises det til at: "Diskusjoner som går på selskapenes fellesinteresser, strategiske valg, mulig suboptimalisering, konsekvenser av strategiske valg og eventuelt nye eiere og hvilken betydning nye eiere kan få for

ansatte og andre datterselskap vil derfor nødvendigvis måtte føres på "høyere" nivå i konsernet enn styrene i Arcus-Gruppen og Vectura. Etter lokale fagforeningers oppfatning vil ett av de stedene være styret i Arcus-Gruppen Holding AS, noe som gjør det svært ønskelig for de ansatte å være representert der. Det er også vist til at eiernes interesse av å ha en samlet strategi for konsernet er ytterligere synliggjort ved at aksjonærene har de samme representantene i styrene i Arcus-Gruppen AS og Vectura AS. Noen av representantene sitter i to eller alle de tre styrene. Skal intensjonen med ansattes rett til styrerepresentasjon ivaretas er det ifølge søknaden helt nødvendig med representasjon også i styret i Arcus-Gruppen Holding AS.

I søknaden er det også vist til forholdet mellom Arcus-Gruppen Holding AS' to datterselskaper, Arcus-Gruppen AS og Vectura AS, der hovedaktiviteten er samlokalisert i nytt og integrert anlegg på Gjelleråsen, som er regulert i en omfattende avtale. Dette underbygger behovet for å møte eier i saker av felles interesse. Igjen er det vist til at eier har valgt å ha til dels de samme representantene i styrene i Arcus-Gruppen Holding AS, Arcus-Gruppen AS og Vectura AS.

Høsten 2013 ble det gjennomført en rekke drøftinger mellom representanter for ledelsen i de involverte selskapene og fagforeningene, med sikte på å komme til enighet om representasjon for de ansatte i de ulike selskapene etter utskillelsen av Vectura AS fra Arcus-Gruppen AS. På grunnlag av manglende enighet, valgte fagforeningene å sende en egen søknad til Bedriftsdemokratienmnda.

Uttalelse fra konsernet

Uttalelse fra selskapet ble ettersendt den 28. november 2013. Det framgår av denne at søknaden om konsernordning i Arcus-Gruppen Holding AS ikke støttes av ledelsen i konsernet. Dersom det skulle vedtas en konsernordning i Arcus-Gruppen Holding AS, går ledelsen i mot at det skal etableres gjennomgående styrerepresentasjon i de tre selskapene. Ledelsen mener de ansattes representasjonen i styret i Arcus-Gruppen AS skal gjennomføres i samsvar med aksjeloven § 6-4 andre ledd. Det innebærer at de ansatte ikke lenger skal ha utvidet styrerepresentasjon i Arcus-Gruppen AS.

Samtidig fremmer ledelsen i konsernet søknad om en overgangsordning som innebærer supplering av lister over ansattevalgte styremedlemmer og varamedlemmer som følge av utskillelsen av Vectura AS, inntil ordinært valg våren 2014. Søknaden om overgangsordning støttes av lokale fagforeninger.

Ledelsen finner det verken ønskelig eller hensiktsmessig med ansatterepresentasjon i styret i Arcus-Gruppen Holding AS. Det framgår av ledelsens merknader at aktiviteten i Arcus-Gruppen Holding AS har vært begrenset til å behandle rene eierspørsmål som i hovedsak berører hovedaksjonærene og deres forhold til konsernet. Driftsmessige beslutning har ligget, og skal fortsatt ligge til Arcus-Gruppen AS og Vectura AS. I følge ledelsens merknader til søknaden var bakgrunnen for å skille Arcus-Gruppen og Vectura et bevisst strategivalg for begge selskapene for å rendyrke de ulike virksomhetsområdene hver for seg, og ikke ha en overliggende konsernspiss som tar felles beslutninger for begge virksomhetsområder. Det er ledelsens oppfatning at det ikke er forhold ved utskillelsen av Vectura AS som tilsier at det har oppstått behov for konsernordning i Arcus-Gruppen Holding AS, og at det riktige nivået for ansatterepresentasjon for begge virksomhetsområdene er i Arcus-Gruppen AS og Vectura AS.

Dersom Bedriftsdemokratineemnda skulle fastsette konsernordning i Arcus-Gruppen Holding AS mener ledelsen at de samme hensynene taler for at det ikke bør etableres gjennomgående styrerepresentasjon for de ansatte.

Det er enighet mellom lokale fagforeninger og ledelsen om å opprettholde en delkonsernordning i Arcus-Gruppen AS. Mens de lokale fagforeningene ønsker å opprettholde en utvidet styrerepresentasjon for de ansatte, viser ledelsen til at antall ansatte i Arcus-Gruppen AS og datterselskaper av dette nå er halvert, og at det vil være naturlig å legge hovedregelen i aksjeloven § 6-4 andre ledd til grunn for beregningen av antall styrerepresentanter valgt av og blant de ansatte.

Bedriftsdemokratineemndas arbeidsutvalg viser til at det er uenighet mellom Arcuskonsernet og de lokale fagforeningene om behovet for og hensiktsmessigheten av en konsernordning som innebærer at de ansatte er representert i styret i Arcus-Gruppen Holding AS i tillegg til representasjon i

Arcus-Gruppen AS og Vectura AS. I tillegg til at ledelsen i konsernet går i mot søknaden fra de lokale fagforeningene når det gjelder etablering av konsernordning i Arcus-Gruppen Holding AS, støtter den heller ikke kravet om gjennomgående styrerepresentasjon i styrene i de tre selskapene Arcus-Gruppen Holding AS, Vectura AS og Arcus-Gruppen AS dersom nemnda skulle fatte vedtak om konsernordning. Ledelsen går i mot å opprettholde utvidet styrerepresentasjon for de ansatte i styret i Arcus-Gruppen AS. Arbeidsutvalget har merket seg at det er enighet om søknaden om overgangsordning fram til neste ordinære valg i selskapene Vectura AS og Arcus-Gruppen AS.

Konsernordning i Arcus-Gruppen Holding AS

Arbeidsutvalget vil innledningsvis bemerke at som morselskap har Arcus-Gruppen Holding AS bestemmende innflytelse over de underliggende selskapene i konsernet. Selskapet har dermed myndighet til å lede konsernets virksomhet, og i denne forbindelse treffe beslutninger som gjelder virksomheten i de underliggende selskapene. Med mindre det ut fra de konkrete opplysningene i saken må legges til grunn at Arcus-Gruppen Holding AS vil avstå fra å bruke myndigheten til å lede konsernets virksomhet og ta opp saker som gjelder virksomheten i konsernet og de underliggende selskapene, tilsier bedriftsdemokratiske hensyn at de ansatte i datterselskapene får representasjon i morselskapets styre.

I søknaden fra lokale fagforeninger vises det til at "Diskusjoner som går på selskapenes fellesinteresser, strategiske valg, mulig suboptimalisering, konsekvenser av strategiske valg og eventuelt nye eiere og hvilken betydning nye eiere kan få for ansatte og andre datterselskap vil derfor nødvendigvis måtte føres på "høyere" nivå i konsernet enn styrene i Arcus-Gruppen og Vectura." Etter lokale fagforeningers oppfatning vil ett av de stedene være styret i Arcus-Gruppen Holding AS, noe som gjør det ønskelig for de ansatte å være representert der. Det er også vist til at eiernes interesse av å ha en samlet strategi for konsernet er ytterligere synliggjort ved at aksjonærene til dels har de samme representantene i styrene i Arcus-Gruppen AS og Vectura AS. Noen av representantene sitter i to eller alle de tre styrene. I søknaden er det også vist til forholdet mellom Arcus-Gruppen Holding AS' to datterselskaper, Arcus-Gruppen AS og Vectura AS, der hovedaktiviteten er samlokalisert i nytt og integrert anlegg

på Gjelleråsen, og regulert i en omfattende avtale. Dette underbygger behovet for å møte eier i saker av felles interesse.

Av ledelsens merknader framgår det at bedriftsdemokratiske hensyn tilsier ansattrepresentasjon i morselskaps styre dersom viktige beslutninger fattes der. Det er videre vist til at selv om Arcus-Gruppen Holding AS har og har hatt reell og formell kompetanse til å treffe driftsmessige beslutninger for hele konsernet, er det vist til at aktiviteten i Arcus-Gruppen Holding AS har vært begrenset til å behandle rene eierspørsmål som i hovedsak berører hovedaksjonærene og deres forhold til konsernet. Det er hovedeierens klare planer for den nye strukturen at dette bildet ikke skal endres, og at driftsmessige beslutninger skal ligge på henholdsvis "Arcus-Gruppen- og Vectura nivå". I følge ledelsen er hensikten med utskillelsen av Vectura AS nettopp at det ikke skal være et selskap som samordner virksomheten i Arcus-Gruppen og Vectura, men at de to virksomhetsområdene rendyrkes hver for seg.

Som nevnt innledningsvis under arbeidsutvalgets merknader er spørsmålet om det er tilstrekkelige holdepunkter til å legge til grunn at styret i Arcus-Gruppen Holding AS ikke vil utøve den myndigheten selskapet har til å lede konsernet og ta opp saker som gjelder virksomheten i konsernet og de underliggende selskapene. I denne sammenheng er det av betydning at etter omorganiseringen er nå eierskapet til de underliggende selskapene samlet i Arcus-Gruppen Holding AS som dermed er det selskapet som har myndighet til å lede konsernet, og i denne sammenheng treffe beslutninger om konsernets og datterselskaperes virksomhet. Det er relativt kort tid siden endringene i konsernstrukturen ble gjennomført. Ledelsen opplyser at styret i Arcus-Gruppen Holding AS, også etter omorganiseringen, bare vil behandle "rene eierspørsmål". Av søknaden om konsernordning ser det ut til at aksjeeierens representanter i Arcus-Gruppen Holding AS, Arcus-Gruppen AS og Vectura AS ikke er identiske. Så langt utvalget må legge til grunn er det imidlertid på grunn av den korte tiden det er gått siden omorganiseringen vunnet liten erfaring med styrearbeidet i Arcus-Gruppen Holding AS og hva slags saker som kan bli tatt opp der. Arbeidsutvalgets flertall, medlemmene Knudsen og Granden, har derfor kommet til at bedriftsdemokratiske hensyn tilsier at søknaden fra de lokale fagforeningene om konsernordning i Arcus-Gruppen Holding AS bør etterkommes.

Dersom erfaringen viser at styret i Arcus-Gruppen Holding AS i praksis ikke behandler spørsmål som gjelder konsernets virksomhet, kan ledelsen bringe den vedtatte konsernordningen opp for nemnda til ny vurdering ved en søknad om oppheving av konsernordningen.

Arbeidsutvalgets mindretall, medlemmet Sigurdson, viser til uttalelsen fra ledelsen i Arcus-Gruppen AS og Vectura AS om at utskillelsen av Vectura AS fra Arcus-Gruppen AS nettopp har vært å rendyrke de ulike virksomhetsområdene hver for seg. Det er meningen å "ikke ha en overliggende konsernspiss som tar felles beslutninger for begge virksomhetsområdene". Den koordineringsrollen som Arcus-Gruppen AS har innehatt for begge virksomhetsområdene skal etter det opplyste ikke flyttes opp i Arcus-Gruppen Holding AS. Mindretallet kan ikke se at søknaden fra fagforeningene inneholder konkrete opplysninger som tyder på noe annet. Av fagforeningenes søknad om konsernordning ser det videre ut til at aksjeeiernes representanter i Arcus-Gruppen Holding AS, Arcus-Gruppen AS og Vectura AS ikke er identiske. Mindretallet mener etter dette at søknaden fra de lokale fagforeningene ikke kan tas til følge. Hvis de ansattes representanter i de to datterselskapene Arcus-Gruppen AS og Vectura AS etter hvert erfarer at morselskapet faktisk styrer konsernet, vil det kunne gi grunnlag for en søknad om konsernordning.

Gjennomgående styrerepresentasjon

For at de ansatte skal være representert på en måte som sikrer best mulig tilgang på lik informasjon søker lokale fagforeninger om gjennomgående styrerepresentasjon. I søknaden er det vist til at flere av eiernes representanter sitter i styrene i alle tre selskaper, og at det vil være viktig også for de ansatte i "den videre diskusjonen om selskapenes fremtid".

I uttalelsen fra ledelsen framgår det at formålet med utskillelsen av Vectura AS fra Arcus-Gruppen AS har vært å rendyrke Vectura AS' og Arcus-Gruppen AS' ulike virksomhetsområder, og at det derfor ikke foreligger hensyn som tilsier at ansatte i Vectura AS skal være representert i styret i Arcus-Gruppen AS, og motsatt.

Arbeidsutvalget viser til at hovedregelen etter aksjeloven innebærer at ansattes representanter i styrende organer skal velges av og blant de ansatte i selskapet, og at en ordning med gjennomgående styrerepresentasjon er et unntak av dette som krever særskilt vedtak av Bedriftsdemokratnemnda.

Arbeidsutvalget kan ikke se at det foreligger tilstrekkelige særlige grunner til å fatte vedtak om gjennomgående styrerepresentasjon i dette tilfellet.

Utvidet styrerepresentasjon i Arcus-Gruppen AS

De ansatte i Arcus-Gruppen AS og datterselskaper av dette har hatt utvidet representasjon i styret i Arcus-Gruppen AS i samsvar med reglene i aksjeloven § 6-4 tredje ledd. På bakgrunn av at selskapet har 42 ansatte foreligger det ingen plikt til å ha bedriftsforsamling, ev utvidet styrerepresentasjon. Når det likevel var utvidet styrerepresentasjon i selskapet før endringene i konsernet, legger Arbeidsutvalget til grunn at det var på bakgrunn av at det samlet sett var mer enn 400 ansatte i konsernet, og at det ikke var bedriftsforsamling i Vectura AS selv om dette selskapet også tidligere hadde mer enn 200 ansatte. Ettersom det nå samlet sett er færre enn 200 ansatte i Arcus-Gruppen AS og datterselskaper av dette, er det ingen selskaper i dette delkonsernet som har plikt til å ha bedriftsforsamling. På denne bakgrunn finner ikke arbeidsutvalget å kunne godkjenne søknaden fra de lokale fagforeningene om fortsatt utvidet styrerepresentasjon i Arcus-Gruppen AS.

Overgangsordning mm

Arbeidsutvalget legger til grunn at lokale fagforeninger fremmer krav om forholdstallsvalg etter reglene i representasjonsforskriften § 9 i den grad de ønsker det, og at det ikke er nødvendig at dette framgår av nemndas vedtak.

Arbeidsutvalget finner heller ingen grunn til å fatte vedtak om ikke å ha bedriftsforsamling i Vectura AS ettersom det synes å være inngått avtale om det.

Arbeidsutvalget godkjenner den overgangsordningen konsernet og de lokale fagforeningene er enige om, inntil ordinært valg er avholdt våren 2014.

Arbeidsutvalget fatter slikt

vedtak:

"I medhold av representasjonsforskriften § 6-4 fjerde ledd og § 6-5 første ledd, jf. representasjonsforskriften §§ 5 og 6 samt Bedriftsdemokratineandas vedtak 13. januar 2012 om delegasjon av nemndas myndighet, godkjenner arbeidsutvalget følgende konsernordninger for Arcus-Gruppen Holding AS og Arcus-Gruppen AS:

I

Bedriftsdemokratineandas vedtak 15. april 2008 i sak BDN-200801363 Arcus-Gruppen AS oppheves.

II

De ansatte i Arcus-Gruppen Holding AS og norske datterselskaper av dette har stemmerett og er valgbare ved valg av ansatterepresentanter til styret i Arcus-Gruppen Holding AS.

III

De ansatte i Arcus-Gruppen AS og norske datterselskaper av dette har stemmerett og er valgbare ved valg av ansatterepresentanter til styret i Arcus-Gruppen AS.

IV

Etablerer eller overtar Arcus-Gruppen Holding AS eller Arcus-Gruppen AS nye selskaper, forutsettes de ansatte i disse å bli innlemmet i den etablerte ordningen.

V

Ved vesentlige endringer forutsettes ny søknad til Bedriftsdemokratineanda.

VI

For øvrig gjelder aksjelovens regler om de ansattes rett til representasjon i styrende organer og representasjonsforskriftens regler om gjennomføring av valg.

VII

Godkjenningen gjelder inntil videre, jf. representasjonsforskriften § 6.

VIII

Det godkjennes en overgangsordning i Arcus-Gruppen AS og Vectura AS som innebærer supplering av styrerepresentanter, observatører og varamedlemmer i samsvar med protokoll fra møter mellom ledelsen og lokale fagforeninger i september og oktober 2013, inntil ordinære valg i Arcus-Gruppen AS og Vectura AS våren 2014."

7. Årsrapport 2013

Årsrapporten for 2013 ble godkjent.